

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
7 administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Mesečnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr. če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša. Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 54.

V Ljubljani, v četrtek 6. marca 1890.

Letnik XVIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 5. marca.

Za desnico poslaniške zbornice

prišli so hudi in nevarni dnevi, in nihče danes ne more še vedeti, kako se razvije osodepolna nevihta, ki se zbira na političnem obnebj. Vsi tukajšnji listi razpravljajo razmere med raznimi oddelki državno-zborove večine in pripovedujejo marsikaj, kar je in kar ni, prav zanesljivega pa vendar nihče nič ne vé, ampak vse je le zgolj ugibanje in nevtemeljeno otepanje. Odveč bi bilo ponavljati vse te čenče, pač pa hočem omenjati, kar se mi zdi verjetno in v pojasnilo sedanjega položaja potrebno.

Prvi črni oblaki so se pokazali, ko je bil zbornici izročen vladni načrt zakona, s katerim se ima iz državne blagajnične knjige izbrisati več kakor 70 milijonov goldinarjev, ki jih dežela Gališka za svojo zemljiško odvezo dolžuje državi. Poljski poslanci silijo, naj se ta reč prej ko mogoče reši v državnem zboru, ker bi svoj zemljiško-odvezni dolg po vzgledu drugih dežel radi konvertovali še pred novimi volitvami; v ta namen pa morajo imeti zagotovilo, da dežela državi ničesar ne dolžuje, ker bi sicer jako težko, ali pod prav neugodnimi pogoji dobili novo posojilo. Nemški konservativni poslanci pa mislijo, da to ne gré, naj se marveč najprej njim spolni želja zastran verske šole, ker bi prišli pri svojih volilcih ob vse zaupanje, ako bi verske šole ne dosegli, pač pa Poljakom na troške drugih dežel naklonili tako dragoceno darilo.

Nemškim konservativnim poslancem nihče ne more v zlo jemati, ako tirjajo, naj se že skoraj spolni njih najiskrenejša želja, ki državi ne bi prizadevala niti najmanjšega troška; tudi to je res, da imajo zaradi nevspešnega potezanja za versko šolo pri svojih volilcih jako težavno stanje in da marsikateremu izmed njih pri bodočih volitvah preti velika nevarnost, ker liberalni časniki neprenehoma

hujskajo zoper nje in kratkovidni domači politiki celó pospešujejo to šuntanje. Z ozirom na vse te okoliščine res ni bilo politično, da se je ta zadeva zbornici izročila v rešitev predzadnje leto pred novimi volitvami, ker bi se bilo to prav lahko zgodilo precej v prvem ali drugem zasedanju sedanje volilne dōbe in s tem ljudem odvzela prilika to reč rabiti v agitacijske namene, ali temu noben razumen človek, ki pozná zgodovino zemljiške odveze v Galiciji, ne more pritrditi, da bi se z izbrisanjem zemljiško-odveznega dolga Galiciji naklonilo darilo.

Ko je šlo namreč za vravnavo zemljiške odveze v Galiciji, kazala se je silno velika nevarnost, da tamošnji plemenitaši popolnoma v svojo last dobé siromašno poljsko ljudstvo in ga rabijo v svoje politične namene. Res so jim obljubili, da jim odpusté vso odkupnino, ako se odpovedó svojim pravicam do gozdov. Kmečka posestva brez gozdov in pašnikov pa nimajo nobene veljave; posestniki ne morejo shajati, če morajo potrebni les in steljo kupovati; siromaštvo bi se bilo torej še bolj razširjalo, kmečki stan bi bil popolnoma propadel in namesto njega bi bila stopila vrsta ljudi, ki so vsem v nadlego, državi pa v največjo nevarnost. Ker so bili komaj par let prej zadušili poljsko vstajo, priporočal je cesarski namestnik grof Stadion dunajski vladi, naj poljskih kmetov ne izpostavlja prej omejeni nevarnosti, ampak naj namesto njih država prevzame plačilo zemljiške odveze, katero bi bilo sicer nje zadelo. Cesar Ferdinand je pritrdil temu predlogu in s patentom z dné 17. aprila 1848, ki ima zakonito veljavo, zaukazal, da za Galicijo država plača zemljiško odvezo. V tem patentu nikakor ni rečeno, da država Galiciji za zemljiško odvezo potrební denar posodi, ona se marveč zaveže, namesto Galičanov plačati njih del. Še-le nekoliko let pozneje je minister Bruck izdal ministersko odredbo, da se ima za gališko zemljiško odvezo izdani denar posebej zapisovati za slučaj morebitnega povračila, in še-le tedaj so ga začeli smatrati kot dolg, ki ga

dežela gališka dolžuje državi in ki je v teku vseh let narastel na 70 milijonov goldinarjev.

Toda kdo naj plača ta dolg? Dežela gališka je storila svojo dolžnost in plačala tretjino zemljiške odveze, katera je njo zadevala. Noben sodnik je torej ne bi mogel zavezati, da plača tudi ono tretjino, ki je zadevala posestnike, in katero je bila namesto njih prevzela država. Pa tudi od posestnikov se ne more tirjati povračilo, ker so med tem časom posestva prešla že v druge, tretje, pete roke itd. in se bode vsak kupec po vsej pravici branil plačati odkupnino od posestva, ki ga je kupil brez vsakega obremenja.

In če bi bila dežela gališka tudi res dolžna državi povrniti omenjeno odkupnino, kar pa ni, ker ministerska odredba nikdar nima take postavne veljave, kakoršno so imeli nekdanji cesarski patent, vendar ga ni človeka, ki bi mislil, da bi mogla siromaška dežela gališka plačati velikanski dolg 70 milijonov gld., ne da bi prišla v slučaj človeka, ki mora zaradi preobilnih dolgov in premalih dohodkov napovedati konkurz. Na vsak način je treba torej to reč že enkrat vravnati in veliko črto napraviti čez zneske, ki so jih vsled Bruckove odredbe brez pravega vzroka zapisovali kot dolg dežele gališke.

Kakor v prejšnji dōbi, ko je bila ta zadeva od vlade, tudi že proti koncu zasedanja, predložena državnemu zboru, tako sta se tudi sedaj češki in Hohenwartov klub izrekli, da Galiciji priznavata pravično zahtevo za izbrisanje tega dolga in da hočeta za to izbrisanje tudi glasovati, samo nemški konservativni poslanci se upirajo. Kaj bo nasledek tega nasprotovanja? Razpad sedanje večine. Liberalna stranka namreč tudi neče glasovati za ta predlog, samo zaradi tega ne, da bi razbila desnico in vrgla sedanjo vlado; ako nemški konservativci potegnejo z levičarji, desnica ostane v manjšini, Poljaci se vsled propada tako važnega in za deželo tolikanj potrebnega predloga ločijo od svojih dō-

LISTEK.

Izpovedanja bivšega prostomisleca.

(Spisal Leo Taxil. Iz francošćine preložil Martin Žilfir.)
(Dalje.)

Dne 10. januarija 1873, mi predlagajo lastniki Egalité, da bi namestil Marotte z drugim listom, sicer tudi zabavljivim, ki pa bi bil vendar manj predmestnega značaja; dali so mi kavejio in pomnožilo se je vredniško osebstvo. Tako je bila ustanovljena „la Jeune republique“ (mlada republika), ki je živela eno leto: najprej je bila ustavljena za tri mesece, potem popolnoma prepovedana prodaja na očitnih krajih.

Leti 1874 in 1875 sta bili posvećeni vrejevanju Furet-a (podlasica), majhnemu listu v duhu Marotte.

Najimenitnejša pravda je bila tista, v kateri sem moral pred porotnike. Moj odvetnik je bil g. Maglione; postal je kasneje marseillski župan.

Druga pravda, naperjena proti meni l. 1873 po nekem zasramovanem duhovniku se je na Jugu nekoliko razlegala. Tožnik ni bil nihče drug nego moj nekdanji predstojnik v kolegiju Saint-Louis, g. duhovnik Magnan.

„La Marotte“ in „la Jeune republique“ sta sprejeli kot pravilo, da hočeta vedno razlivati pso-

vanje in smešenje na vse katoliške pisatelje. Gospod duhovnik Magnan torej, ker je sodeloval pri nekem konservativnem časniku v mestu, pri le Citoyen-u, je bolj ko kdo drug služil za tarčo našim dovtipom, in ti so bili velikrat dvomljivega ukusa.

Enkrat je bilo g. Magnanu dosti; hotel je konec storiti tem napadom, ki so bili nezaslišane silovitosti; zato me je zatožil in z menoj odgovornega vrednika. Prestopili smo zares vsako mejo dostojnosti. Neko pesem v provenćalskih vrsticah razglasili smo na ime častitega duhovnika. Imela je v sebi besedo več kot surovo. Pesem ni bila moja, pa prišla je za vrsto mojih člankov. Baš ta nedostojna pesem je določila sodnijsko postopanje. Na skupino člankov, mojih kakor družih vrednikov pa je merila tožba. Sploh so bili vsi ti napadi enake podlosti.

V prvi instanci smo imeli korist od nejasnega članka, ki je obravnaval zatrtje sramotilnih hudo-delstev, in sodišče ni hotelo ne oprostiti ne obsoditi časnika. Vprašanje o pravu te tožbe je šlo do ovržnega sodišča; najvišje sodišče pa je dalo prav našemu nasprotniku. Poslednjič je bila razsodba dvora v Aix, ki je sodil o zatožbi, izrečena za veljavno, in časniki je moral plačati gosp. Magnanu 2000 frankov odškodnine.

Moj nekdanji predstojnik je sprejel, zdi se mi,

1600 frankov, in jih je porabil za zgradbo altarja v čast Sveti Devici v cerkvi svojega rojstnega mesta; ostanek mi je prostovoljno odpustil.

Leta 1878 sem mu izrekel še posebej kesanje zaradi tega grdega tožarenja, in veseli me, da mu je morem tukaj očitno ponoviti. Pa razen pravi so mi kopali časniki izza mladosti še sitnosti druge vrste.

Leta 1872 sem imel dvoboj z nekdanjim tovarišem iz kolegija, s Horacijem Martinom, starejšim memo mene. Nisem poznal prvotnih nauk o borenju, on pa tudi ne. Vendar sva se bila, kakor besna. Boj se je ponavljal trikrat s tankimi meči. Tretjič mi je desno laket skozi in skozi prebodel. Toda moja živahnost na borišči je bila tolika, da priče niso niti opazile moje rane, dokler nisem tudi jaz dosegel nasprotnika na levi roci. Dvoboj je bil ustavljen; meni je močno kri tekla. Zdravnik obveže najprej mene, ker velika dovodna žila je bila zadeta. Potem je bil na vrsti moj nasprotnik, s katerim sem se spravil.

Nekaj časa nisem mogel pisati; slednjič sem ozdravel, in danes nimam družega nego dve progi za spomin tega pustolovstva. Ne, motim se. Vsled tega dvoboja ohranil sem prijateljstvo srčnega moža, enega izmed prič Horacija Martina, g. Mercier-a, ki takrat ni bil mojih mislij, pa je to pripisoval

sedanjih zaveznikov, sedanja večina poneha, in kdo vé, kaj stopi namesto nje?

Celó liberalni nemški listi, kakor n. pr. „Wiener Tagblatt“, priznavajo, da bi slabi nasledki v tem slučaju najhujše zadeli nemške konservativce, ki bi nikdar ne dosegli verske šole. Če pa sedanja večina ostane skupaj, je vendar le upati, da pride verska šola na dnevni red in da bode rešena v smislu in po željah vseh vernih kristijanov. Reč je sedaj v gospodski zbornici, kjer je pa več težav, kakor jih je bilo v začetku pričakovati. Dotična komisija je imela včeraj zborovati, ali predsednik je sejo odložil za prihodnji teden, kakor pišejo današnji listi. Zakaj? Tudi na to vprašanje najdemo odgovor v nemških liberalnih časnikih, ki trdijo, da je to v zvezi z gališkim zemljiško-odveznim dolgom. Šolska komisija gospodske zbornice je hotela po zagotovilu teh listov predlagati prestop na dnevni red gledé vladnega šolskega predloga, ob enem pa nasvetovati resolucijo, v kateri se vladi naroča, da naj predloži drug boljši načrt, v katerem se bode ozirala na versko šolo. To se zdi verjetno, če pomislimo, da bi mogla komisija gospodske zbornice izdelati nov predlog, v katerem bi vladni načrt popolnoma zginil. Mnogi sodijo, da gospodska zbornica te naloge nima, da kaj takega v zvezi s sedanjim predlogom tudi ne more in da ji ne preostaja drugega, kakor vlado v resoluciji pozivljati, da naj ona izroči nov načrt. Gotovo bi bilo lažje v gospodski zbornici prodreti z versko šolo, če jo predloži vlada, kakor če jo sestavi odsek sam, ker si mnogi člani ne upajo glasovati proti vladnim predlogom, pač pa proti samostalnemu nasvetu posameznih tovarišev ali celih komisij, zlasti če vidijo, da vladi niso prav po volji.

Če je torej le količkaj gotovosti, da smemo od vlade upati nov boljši načrt, smemo se nádejati, da se bodo tudi nemški konservativni poslanci potolažili, zlasti ako vidijo, da so voditelji katoliškega prebivalstva, škofje, za zdaj zadovoljni s tako rešitvijo. Ako se pa ugodne rešitve šolskega vprašanja tudi za prihodnjo jesen ni nádejati, potem ni pričakovati, da bi se nemški konservativci vdali, in s šolskim vprašanjem bodo morala z dnevnega reda priti vsa količkaj politična vprašanja, ako boče desnica do konca sedanje volilne dóbe vsaj na videz še ostati skupaj. V malo dneh se ima pokazati, ima li odložitve šolske komisije res ta vzrok, da čez nekoliko dnij za gotovo izvémo, pri čem smo, in da se pomirijo nemško-konservativni poslanci, ker obravnava o gališkem zemljiško-odveznem dolgu nam bode to najboljše pojasnila.

Hus v svojem in sedanjem času.

XIX.

Hus ni jasno in določno povedal ljudstvu, kaj hoče in učí. Drugače je učil kot katoliška cerkev in vendar ni hotel pripoznati, da ni katoliška vera, kar on učí. Naravnost ni obdóžil cerkve, da je v zmoti, sam pa tudi ni hotel pripoznati, da je v zmoti. Napake nekaterih je podtikal celemu stanu in po-

moji neumnosti in me je začel ljubiti; mnogokrat me je oštel zaradi mojih izgrediv in nikdar ni obupal nad mojim poboľšanjem.

Leta 1873. sem zopet križal meč, pa zdaj z nekim republikancem, z Edvardom Chevret-om. Ta strankar mojih menenj je vrgel v mé ravno tisto psovko, ki jo je podarila „la Jeune republique“ g. Magnanu. Na borišču sem dal široko drso ubogemu Chevretu, ki je bil slikar in bolj vaje voditi čopič kakor golo orožje.

Leta 1874. tretji dvoboj. Moj nasprotnik je bil mladi časnikarski poročevalec v Marseille, Emil Rastignac; med njegovimi pričami bil je Leopold Peyron, danes vredujoči tajnik pri senatu. Boj je bil v Monaku. Poslala sva si dvakrat po dve krogli, na 25 korakov; nihče ni zadel.

Trikrat je prav malo manjkalo, da ni bilo končano moje protikrščansko življenje. Da sem umrl v teh okoliščinah, nastopiti bi bil moral večno pokoro za svoja hudodelstva. In Bog tega ni hotel. Kako dober je Bog!...

Proti koncu obsednega stanja, prve dni 1. 1876., sem sprejel vodstvo zabavljivega lista z naslovom „la Fronde“ (frača).

V tem sem bil kakor v „Marotte“ popoln gospodar svojih spisov, ker nisem imel nikogar blizo sebe, ki bi bil miril mojo vročo kri. Tiskar, moj

rabil priliko namesto za pravo za napačno reformacijo.

Ker ni imel Hus nikakega pravega sistema in nikakih prav določenih načel, pokazala se je precej po njegovi smrti zmešnjava med Husovci, ker so vsi hoteli imeti prav, in nobene vrhovne oblasti ni bilo, da bi bila določevala, kaj je nauk Husov.

Iz vsega tega posnamemo, da Husovo delo v verskem oziru nima na sebi prav nič posebnega, odločnega, načelnega, izvirnega razven dveh ali treh misel, ki jih je iz Wiclifa vzel, vse drugo je le tavanje po temi in skrivanje za napake, bodisi v cerkvi ali v politiki brez prave zavednosti, kako jih poboľjšati.

Koliko pa je v narodnem oziru Hus ponujal in dal svojim rojakom? Iz početka Hus ni imel v tej reči nobenega smotra. Po večkratnem slučajnem vspehu si je pa Hus napravil, saj verjetno je to, nekak splošen načrt za povzdigo Čehov in ponižanje Nemcev. Tega pa ni očitno nikoli razvijal ali učil, ker je že pametno samo po sebi, take bojne načrte za-se ohraniti, in ker bi za očitni in odkrit boj proti Nemcem ne bil pridobil Venceljna in njegove vlade. Še za posamezne take slučaje je trdo šlo in Vencelj se je le počasi in po spletkah dvorskih udal. Znabiti da so nekateri njegovih boljših prijateljev vedeli precej dobro, kaj Hus namerava, a vsejedno je to ostalo za množico naroda temna dežela, kjer si je slikal vsakdo po svoji domišljiji blagor in srečo nove svobode.

Ta nedoločena, temna prihodnost z velikimi nadami in raztegljivimi obljubami je mnoge izrabila za Husom, zlasti ko so videli, da se bo dalo pri teh prekucijah marsikaj pridobiti na lahek način. Nekoliko tacih homatij ali bolj prav preganjanj cerkve in duhovnikov se je izvršilo še za življenja Husovega, in mnogo jih je vzelo tuje cerkveno blago in Hus je vse to potrdil ali vsaj moléé pripustil. Taki vzgledi pa vlečejo, torej je umevno, da so tudi take nejasne obljube in náde mogle ljudstvo pridobiti za Husa.

Ko smo tako nekoliko pregledali napake in sredstva, ki so dale poved tej Husovi agitaciji in jo vzdržavale in širile, moramo še prav na kratko povedati, kaj se je nasproti zgodilo ali tudi ni zgodilo, da bi se zabranilo zlo in se omejilo in pomirilo nevarno gibanje.

Dve oblasti ste od Boga postavljeni, da vodite človeško družbo do naravnega in nadnaravnega namena, do časne in večne sreče. Kadar cerkev in država storite svojo dolžnost popolnoma, je vselej družba srečna, ali vsaj na tem, da kmalu srečna postane. To je naravno in ni treba dokazov.

Kadar pa cerkev ali država ne izpolni svoje dolžnosti, je nesreča blizu. Cerkev potrebuje samo prostosti na svetu, drugo vse ima od zgoraj, od začetnika svojega, Jezusa Kristusa. Moč cerkvena je nepremagljiva, ker je podprta z božjo roko. To je cerkev vselej v dejanju pokazala in zgodovina ima mnogo vzgledov za to resnico; a svet je noče, je ni hotel in je ne bo hotel pripoznati; zato ni moči na svetu ustanoviti prave stalne sreče.

drug, se je prvi smejal mojemu divjanju s peresom Torej sem se mu tudi s popolnim srcem udal. Vrh tega sem bil še popolnoma odgovoren za svoje članke. Od dné svoje polnoletnosti sem prevzel odgovornost za svoj časnik. Ko sem pravdo imel, bil sem sam poklican. Kmalu pa je zapustil tiskar Marseille, viši oziri so ga klicali v Montpellier, kjer je ustanovil „le Petit Meridional“ (mali jugovec). Postal sem lastnik zabavljivega lista. Od tistega časa nisem poznal več mej.

V nekoliko tednih imel sem trinajst pravd. Obsodbe, kot nasledek pravd soštete, dale so z osebnim zaporom za odškodovanje znamenito vsoto, ki je presegala osem let ječe. Ker mi je bilo pa najmanj na tem, da bi bil pri vladi na hrani, hitel sem na vlak, ki me je odnesel v Genf. Nisem si nič prikrival grozne revščine kakoršna me je čakala v Švici. Pa bodi. raje sem trpel revščino, kakor izgubo prostosti.

Kot prognancu dala mi je kantonska oblast privoljenje bivanja, ki pa se je moralo vsake tri mesece obnoviti. Tako sem prebil v Genfu leti 1876 in 1877.

Živel sem od zaslužka svojega peresa. „La Fronde“ se je preselila v Montpellier in nadaljevala pod imenom „le Frondeur“. Nadalje so mi pomagali živeti dopisi v različne francoske časnike. To življenje ni imelo nič veselega. Na tuje prognan

Država ima tudi veliko moč, ker more vse na ravne pripomočke sebi v korist obračati; ako torej pozná prav svoj cilj in ga s pravimi pomočki, po ravni poti išče, mora ga doseči brez skrbi vselej.

V času Husovem je bila cerkev v slabih razmerah. Prejšnji prepiri z državami, pozneje premočni francoski vpliv na papeže, in slednjič še nesrečni razkol so cerkvi tako izpodrezali vso moč, da je le pičlo mogla vplivati na gibanje in delovanje narodov.

Kadar je središče omahljivo, ne more dajati stanovitne moči periferiji. Zato smo videli češke škofe spočetka stati na strani pravega poglavarja sv. Cerkve; a vsled vladnega pritiska so omahnili in izgubili sredovmerno moč in ob enem trdna tla pod seboj. Videli smo, da so eni se držali tega, drugi drugega papeža; ta je dobil take, oni drugačne ukaze, in za agitacijo je bilo kar pripravljeno, za pomirjenje nič gotovega.

Duhovščina sama ni bila edina, in to je bilo najhujše. Edinost mora biti med duhovniki, ne samo „in necessariis“, katera je zapovedana, ampak tudi „in dubiis et omnibus“; ta zadnja ni zapovedana, pa je silno potrebna pod naslovom „caritatis“. Ker tega ni bilo, je bila duhovščina brez moči. Škofove naredbe niso se izvrševale, sinoda ni reformovala, univerza je bila nerodovitna, pridigarji so govorili nasprotno itd. Cerkev na Češkem ni bila v normalnem redu, zato ni mogla napraviti reda.

Vlado kralja Venceljna smo že popisali zadostno, da more vsakdo sklepati, da ni bila v normalnem stanju. Svojega poklica se ni zavedala, jasnega smotra ni imela, enotnega vodstva ni bilo čutiti, pravična ni bila, sredstva je rabila kakoršna-koli, in kar je bilo najhujše, cerkvi ni dala prostosti.

Tako je imela Husova agitacija res dobro zemljo in je pognala silno hitro in bohotno. Husitsko to gibanje je trajalo okrog 80 let, dokler niso vsi trudni in izdelani sklenili verski mir na Kutni gori 1. 1485. na podlagi enakopravnosti obeh obredov (rimskokatoliški in utrakvistiški).

Kakošne sledi je zapustil Husov dub, koder je razgrinjal svoja krila?

Nimamo namena popisavati na drobno husitskih vojsk, ker je to prežalostno, le ob kratkem bomo po zgodovinskih podatkih povedali zgubo in dobiček za češko državo sploh, za češko narodnost, in za cerkev katoliško na Češkem.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. marca.

Notranje dežele.

Državni zbor. Listi poročajo, da se bode v državnem zboru pričela proračunska debata dné 20. t. m. in pretrgala dné 27. t. m. Na to bodo velikonočne počitnice do 15. aprila.

Gospodska zbornica. Šolska komisija bi morala dné 4. t. m. imeti sejo, toda dan poprej je bila odpovedana. Vzrok ni jasen. V zbornici poslancev so nekateri trdili, da je minister Gautsch hotel biti pri debati o kongruí. Sploh so se raznesle razne govorice.

časnikar malo zasluži, tudi prav težko dospé do svojega plačila.

Videl sem prognance, o katerih ménijo, da so ondi razsipno in potratno živeli, ki pa so bili ravno narobe revni kot Job. Cluseret, med drugimi. Na Francoskem so pripovedovali, da je kot prognanec veselo živel v veličastnem gradu; če bi se smelo verjeti časnikarskim poročevalcem, ni šel iz Genfa, kakor ponašajoč se na ponosnem belem konju.

Jaz sem bil vsprejet v njegovem gradu. To vam je bila revna kočá, od katere je plačeval gotovo kakih 150 do 200 frankov najemščine. Njegovo posestvo je bil prav majhen vrtec; v njem je vzgojal zelenjav in jo je hodil prodajat, z jajci svojih kokošij in z mlekom svoje koze, na trg Carouge. Njegov konj je bil vedno neviden in nedotakljiv. iz vrste živalij imel je za tovariša dobrega in zvestega psa, z imenom Porthos; druge živine nisem opazil. Cluseret, katerega francoski časniki razglasajo za bogatega na milijone, je živel brez vsakega premoženja. Če bo bral po naključji to knjigo, gotovo ga bo neprijetno zadelo krščansko prepričanje, ki me navdaja. Nisem danes več mladi brezbožnež, kakoršnega me je poznal. Pa se bo vsaj prepričal, ko objokujem njegovo zaslepljenost, da kot spreobrnjenec katoličan, govorim resnico, ki daje čast njegovi poštenosti. (Dalje sledí.)

Zanimiva volitev. Državnemu poslancu in županu v Krumavi dr. Krausu, ki je že več let nekak paša v tem okraji, že ugaša njegove slave zvezda. Že minolo leto so ga izbacili iz predsedništva okrajnemu zastopu in pri zadnjih občinskih volitvah je propal v drugem razredu s 40 proti 107 glasovom. V skrajni sili je iskal pomoči v prvem razredu, kjer je zmagal z 12 proti 9 glasovom. A ta zmaga je zanimiva. Volili so ga po pooblaščenih častni meščanje vitez Schmerling na Dunaji, plem. Stremayer na Dunaji, dež. sodišča svetovalec Salaschek v Liberecu, dr. Fr. Kraus (torej je volil sam sebe), dr. Nitsche, mestna hranilnica in mestna pivovarna s pooblastili. Torej so ga volili le štirje pravi volilci, in nasprotnika devet.

Vnanje države.

Bolgarija. Poročali smo že, da misli bolgarska vlada storiti potreben korak pri evropskih državah za priznanje princa Ferdinanda kot bolgarskega kneza. V tej vesti, piše „Presse“ bajé iz zanesljivega vira, „tiči pomota.“ Take okrožnice na evropske države še ni poslala bolgarska vlada, pač pa je ministerski predsednik Stambulov pisal bolgarskemu zastopniku Vulkoviću v Carigradu zasebno pismo, v katerem mu naroča, naj opozarja turško vlado na sedanje razburjenje bolgarsko stanje, da bi ona najprvo storila potreben korak pri evropskih državah za priznanje kneza bolgarskega. Turški vladi je največ ležeče na priznanji bolgarskega kneza. Stambulov omenja v pismu tudi posebno z ozirom na Ruse, da se zmatra bolgarska vlada kot „legalna“, ko se terja denar od nje, a ko ga izplača, zmatra se kot „nepostavna“. Bolgarska vlada vé, da se more le na berlinsko pogodbo zanašati in storila ne bo nič, da bi rušila berlinsko pogodbo, ali da bi jo rušili drugi. — Z Dunaja se poroča „Nemzetu“: Vprašanje o priznanji princa Ferdinanda kot bolgarskega kneza se ne sme rešiti, dokler se ne konča obravnava o Paničevi zaroti. Vsekako morala bi turška vlada storiti prvi korak za to. — Vulković je odpotoval te dni po avdijenci pri princu Ferdinandu v Carigradu, da bi nagovarjal turško vlado, naj prizna princa Ferdinanda kot bolgarskega kneza. Méni se, da stori bojda Bolgarija uraden korak za to pri turški vladi.

Francija. Vsi politični krogi bavijo se sedaj le s Constansovim izstopom iz ministerstva. Novi minister Bourgeois je bil dosedaj prefekt, državni podtajnik in pariški policijski prefekt; sedaj ima 39 let. Po svojem političnem prepričanju je radikalec. Še-le potem, ko se je posvetoval z Floquetom, kateri mu je rekel, da utegne pridobiti ministerstvo za levico republikanske večine, stopil je Bourgeois v ministerski svet. Méni, da nameravata Faye in Fallieres iastopiti iz ministerstva, ker jih niso povprašali, ali naj imenujejo Bourgeois ministrom ali ne. — Ministerstvo Tirardovo razpada. Tirard je zbolel ter méni izstopiti iz ministerstva, kakor hitro bo končana debata o interpelaciji zaradi berlinske konference. — Generala Huberta Castexa spoznali so krivim ter obsodili na pokojnino brez upanja, da pride še v prejšnjo službo. — V zborničnih krogih je čuti, da bo obsežala debata o interpelaciji zaradi berlinske konference vso vnanjo politiko francoske vlade.

Nemčija. Izid ožjih volitev je znan in znani listi ugibljejo, kake razmere bodo v novi nemški državni zbornici med posameznimi strankami. Stranka narodnih liberalcev je razrušena, ker ima le 37 mandator; v prejšnjem državnem zboru je štela 96 zastopnikov, izgubila je torej 59 mandatov in ima le jeden glas več, kakor stranka socijalnih demokratov, ki so dosegli tretjo dvanajstino. Propad narodnih liberalcev in vseh socijalnih demokratov znači novi nemški državni zbor. Posebno ojačila se je stranka prostomišljakov; pridobila si je 30 mandatov. Stara kartelna stranka je obnemogla, kajti tudi konservativna in prosto-konservativna stranka izgubili ste več mandatov. Kartelna stranka je štela v starem državnem zboru 213 udov, imela je 14 glasov čez absolutno večino. Sedaj je dobila kartelna stranka le — 124 glasov. Socijalni demokrati, prostomišljaki in demokrati imajo v novem državnem zboru 112 glasov. Centrum je obdržal skoro vso prejšnjo moč, izgubil je 3 mandate, ter šteje 99 udov. Centrum bode odločeval; na katero stran se nagne, je vprašanje. Pred šestimi leti je bila med centrom, socijalnimi demokrati in prostomišljaki nekaka zveza za ta ali oni slučaj; te tri stranke skupaj imajo zdaj zopet večino, namreč 211 glasov. — Dosedaj je znanih 120 ožjih volitev. Izvoljenih je bilo: 10 konservativcev, 4 člani državne stranke, 20 narodnih liberalcev, 13 udov centroma, 43 prostomišljakov, 14 socijalistov, 5 velfov, 7 demokratov, 2 antisemita in 2 Poljaka. — Pruski državni svet je končal obravnave o cesarjevih izjavah. Sklenili so, da ne smejo delati otroci, ki imajo manj kot štirinajst let, delo ženskih naj bi se omejilo in vstanovili deloma obligatorni, deloma fakultativni delavski odseki. Vse to ni, kakor se je cesar v svojem končnem govoru sam izrazil, v nikaki notranji zvezi z delavskim gibanjem. Sklepi imajo obliko resolucij kot odgovor na posamezna vprašanja in bodo služili za podlago postavnim načrtom. Postavni načrti izvršili se bodo v pruskem kupčijem ministerstvu, v državnih uradih ministerstev notranjih zadev in prava. Méni, da se bodo ti načrti predložili ali berlinski konfe-

renci, ali v nekaj tednih zaveznemu svetu kot postavni načrti.

Italija. V zbornici so razdelili zeleno knjigo o Etiopiji. Knjiga obseza dōbo od 15. dne januarja 1857. l. do 9. dne septembra 1889. l. Dokumenti omenjajo dōbo, ko je skušal napraviti Cavour po misijonarijih zvezo Abesinije z Italijo pa do 2. dne maja 1889. leta, ko se je sklenila pogodba z Menelikom. Član 13. govori o natančnih mejah sedanjih italijanskih posestev. Član 17. se glasi: Kralj etijopski obljubi, da se bode v vseh obravnavah z drugimi državami posluževal posredovanja italijanske vlade.

Belgija. Kakor se poroča iz Bruslja: V noči od nedelje do ponedeljka kričalo je po ulicah več sto novincev, ki pripadajo socijalistiški stranki: „Živela republika!“ „Dóli z vlado“. Zoper te vojake se je pričela preiskava. Pri toliki množici preiskava gotovo ne bo brezvspešna; a kaj se hoče, ko se malo da ne vse vlade uklanjajo brezverstvu in se držé načela: Naj gre vse svojo pot.

Izvirni dopisi.

Iz Pulja, 1. marca. Prerediti so v Vašem cenjenem listu dopisi iz Istre, in to iz mnogih vzrokov. Prvič imate tudi v Istri več bralcev, katerim so gotovo draga poročila iz naše dežele; drugič tudi nas isterske Slovence zanima politiško gibanje ostalih Slovencev. Pa naj bo ta ali drugi vzrok, pišem Vam danes nekaj vrstic o naših razmerah. Naš politiški položaj je še vedno neznosen. Italijani in šarenjaki hočejo gospodovati, a mi se jim nočemo udati, in tako je vedni boj med nami. Lahoni porabijo vsako malo stvar, da bi nas osmešili in očrnil pred svetom; v ta namen jim je dobra vsaka laž. Tukajšnji italijanski listi imajo edino to nalogo, da grdé naše voditelje, v prvi vrsti duhovnike. Odkar so bile volitve v deželni zbor, donajajo o vs-h duhovnikih, ki niso volili njihove kandidate, toliko in taci lažij, da se studi celó mnogim lahomom. Tako so pisali o nekem gospodu laži le s tem namenom, da je bil premeščen; sedaj so se spravili na družega, ker je tudi poznat kot Slovan. Jaz se le čudim, da dotični krogi pusté tako podlost lahonskih časnikarjev.

Nič bolje se ne godi učiteljem; razlika je le-ta, da jih brani njihov občespoštovani nadzornik v Pulji. Tudi tega so hoteli odstraniti ter nadomestiti z znanim šarenjakom, a ni se jim posrečilo; dal Bog, da bi se tudi ne.

V Pulji bomo vendar dobili državno gimnazijo. Poslopje pridno gradé in s šolskim letom 1890/91 se bodeta odprla I. in II. razred. Čudimo pa se vsi, da bode gimnazija nemška; poučevalo se bode tudi italijanski, a kje je hrvatski jezik? Učenci bodo vendar dohajali iz Istre, kjer govori nemški le nekaj uradnikov, večina prebivalstva pa je slovanska, manjšina italijanska. Pazinsko gimnazijo, katero so nekaj vodili č. o. frančiškani, hočejo koncem šolskega leta zapreti. Trije profesorji bodo premeščeni v Pulj, drugi drugam. Za puljsko gimnazijo je razpisano mesto ravnatelja, mesti za prirodopis in risanje.

Naj Vam še naznamim, da je bila v Rovinju 31. januarja znamenita obravnava, ki je zadnja posledica agitacije v poreškem okraji. Veleposestnik g. baron Borisi je tožil g. Ptašinskega zaradi razžaljenja časti. Toženec g. Ptašinski pa je bil oproščen, obsojeni pa so bili g. baron in njegova dva tovariša. Komentarja ni treba.

Vreme pa je slabo. Burja brije ves mesec februarij. Naj bi pomela vse šarenjake tje v blaženo kraljestvo.

Iz Prage, dné 2. marca. (Praga na jubilejni izložbi 1891. leta. — Šestdesetletnica pisateljice Karoline Světle.) Naša stolica zavzemala bode na deželni izložbi leta 1891 dostojno mesto češkega kraljestva.

Domačemu in tujemu svetu podan bode zanimiv obraz razvitka Prage od leta 1791, ko se je tu priredila prva taka izložba na evropskem kontinentu, pa do leta 1891, torej za celo stoletje, dalje dela in javne izvršbe v vseh slojevih, tičoč se našega mesta.

Paviljon našega mesta bode obsežal 600 štir. metrov pologe, in bode v tem poslopiju izloženo vse, česar čini Prago, da je Praga, in česar zahtevajo prosveta, zdravje, javna varnost in uprava stanovništva. Troški za gradnjo tega paviljona proračunjeni so za letos na 15.000 gld., za načrte pa 5000 gld.

Vspored gledé zastopanja Prage na jubilejni deželni izložbi je pa nastopni:

1. Razvoj in vzraščanje Prage od leta 1791 pa do leta 1891: Načrt Prage in okolice v letu 1791

in v sedanjem obsegu, dalje statistika stanovništva, število hiš itd. v letu 1791 in letu 1891. 2. Načrti odličnejših javnih stavb, zgrajenih ob občinskih ali drugih troških, n. pr.: narodno gledališče, muzej, Rudolfinum, češka hranilnica, Žofinj itd. — Spomeniki: Karol IV., Frančišek I., Radecký, Jungmann, Hálek itd. — Modeli soh v okrašenje poslopij. — 3. Šolstvo: Statistika. — Načrti vseh novejših občinskih šolskih poslopij; dalje srednje šole in višja dekliška šola in nekateri načrti starih šol. — 4. Vodarne: Načrt vodovoda v letu 1791 in novega vodovoda, načrti vseh vodarskih poslopij, poskusi gledé dobivanja pitne vode itd. — 5. Klavnice in tržišča: Pripravljalna dela in projekt. — 6. Ubožnica in hiralnica: Statistika, načrti ubožnice in hiralnice. — 7. Javni nasadi. — 8. Tlaki in čiščenje ulic: Tlakovno gradivo za konjsko železnico in hodnike; stroji za pometanje. — 9. Kanalizacija. — 10. Zdravstvo: Pozorovanje spodnjih vod, javna kopališča, pissoarji, stranišča; mestni fizikat. — 11. Statistiška pisarna. — 12. Mostovi. — 13. Javna osvetljava: Plinarne (načrti in statistika). — 14. Gasilstvo: Kasarne za ognjegasee; omrežje požarnih avtomatov; gasilni pristiroji. — 15. Grobišča. — 16. Patronatne cerkve: Popravljanje Tinske cerkve, pod koje so delavci včeraj zasledili tajno podzemeljsko hodbo in bajé lobanje obglavljenih čeških domoljubov po belogorski bitvi; dalje cerkvá sv. Petra, sv. Vojteha, sv. Štepana in zvonik pri sv. Henriku. — 17. Mestna pražka hranilnica: Hranilne vloge. — 18. Mestna zavarovalnica in njen razvoj. — 19. Noše v Pragi v prejšnjih dōbah; izložba velikega obraza „Pohled na Prahu“, načrt zidanega „Karlovega mostu“.

Dalje bodo še izloženi v paviljonu kralj. glavnega mesta Prage: Modeli fontain, zbirka denarjev in kovanih svetinj, kostumne slike, gravérska dela, mestne garde, cehovni zbori, pražki tipi in šege.

V jedni dvorani prirejalo bode na teden 80 izbornih godbenikov tri koncerte, izvajali pa samo klasično godbo. V ta namen se bode dovolilo 50.000 gld.; po restavracijah bodo pa svirale vojaške in narodne godbe.

Kar se tiče finančne strani, je proračun sestavljen na 888.000 gld.; od tega se računi nad 400.000 gld. na stavbe, drugo pa na plinovode, vodovode itd. V pokritje izdatkov je: izložbeni zakladni fond, podpora deželnega zbora, mesta Prage in korporacij, vkupe blizu 180.000 gld. Vlada je že dovolila 40.000 gld. podpore, poleg tega se je na-dejati prispevka od železnic, torej 250.000. Za prostore iztržilo se bode 110.000 gld. Vstopnina je kombinovana s srečkanjem, kar se je zlasti poneslo na pariški izložbi, in se čistega dobička za vstopnino računi 400.000 gld., ker se pričakuje 1 milijon obiskovalcev. In tako se smelo more reči, da je proračun aktiven in da podjetje ni riskantno.

Češka sme ponosna biti na to, kajti ona je bila prva, ki je pred sto leti povodom koronanja Leopolda II. za češkega kralja priredila prvo deželno izložbo v Evropi. Izložnikov je bilo tedaj 150, ki so izložili zlasti: lan, tkanino, platno, batiste, brisače, zrcala, steklarsko robo, sukno, volnene in svilene nogovice, povoščeno platno, gumbe, granatne izdelke in od zlata, soharska dela itd. Prirejane so bile še dalje deželne izložbe leta 1828., koje se je vdeležilo 230 izložnikov, in l. 1829. in 1836. Od l. 1840. so se pa vdomačile obrtne izložbe po Evropi, teh je bilo 234. V poslednjih dveh desetletjih so bile deželne izložbe, n. pr.: v Draždanih, Monakovem, Hanovru, Berlinu, Lipsiji, Bruslju, na Dunaju, v Düsseldorfu, Norimberku, Curihu, Trstu, Torinu in Pešti.

Praga bode pa na tej izložbi svetu pokazala, kako ogromno je napredovala od l. 1861., torej v 30. letih, kar ima češko upravo, kajti s predmestji vred tvori danes celota nad 300.000 broječega stanovništva. A tudi z Nemci smo se pogodili! Nemci se bodo vdeležili mnogobrojno in častno te deželne izložbe, ker je te dni odločno posredoval sporazumljenje med Čehi in Nemci gledé na izložbo namestnik grof Frant. Thun.

Izložba naša bode torej pravcati obraz izdelovalnih, umeteljskih in kulturnih močij celega kraljestva in plemenito tekmovališče med Čehi in Nemci na polji dela in napredka.

Pisateljica češka Karolina Světlá slavila je te dni 60letnico svojega literarno delavnega življenja. Ker ste vže priobčili njen životopis v listku, bodi torej omenjeno, da je v ta dan prejela „prva češka rodoljubinja“ od vseh stranij mnogo čestitek in priznanj; zlasti je vsprejela prednja naša novelistinja

mного brzojavk, diplom, darov itd. v dokaz, kako proslavlja in česti češko občinstvo za narod zaslužno ženo. Med drugimi čestitkami poslane so ji žene in dekleta iz Podještěda prekrasno adresno z 2000 podpisov, društvo čeških učiteljic z 2310 podpisov itd., dalje je prejela mnogo vencev, šopkov (od praškega „Sokola“) z dedikacijo: „Matee praporu“, osobito pa iz pisateljskih krogov. Proslavljenka žarila je samega veselja in sreče, dasi boleha; vse te ovacije bile so pa živ dokaz, da so njeni duševni proizvodi priljubljeni pri vseh vrstah češkega občinstva, koje ostane prvi rodoljubinji med češkimi ženami vselej hvaležno.

Dnevne novice.

(„Katoliško politično društvo“) v Ljubljani priredi, kakor smo že poročali, dné 9. marca t. l. svoj prvi društveni shod in sicer z dovoljenjem sl. deželnega odbora kranjskega v redutni dvorani zvečer ob 6. uri. Na dnevnem redu bo: 1. Peticija na gospodsko zbornico za versko ljudsko šolo na podlagi materinega jezika. 2. Politični razgled z ozirom na namen „Katoliškega političnega društva“. 3. Peticija na državni zbor za stavbeno-obrtno postavo. — Dnevni red bo torej zanimiv in času primeren, zato je pričakovati obilne vdeležbe, to tem bolj, ker se odboru poroča, da se bodo shoda vdeležili ne le ljubljanski, ampak tudi udje in prijatelji društva z dežele, posebno ljubljanske okolice. Shoda vdeležiti se smejo udje in povabljeni gostje. — V petek, dné 7. t. m. zvečer ob 8. uri ima društveni odbor v prostorih „Katol. družbe“ svojo sejo, h kateri se tem potom vabijo gospodje odborniki.

(Gospodska zbornica) je izvolila predsednika nadsodišču v Trstu g. Defacisa članom državnega sodišča.

(Železnica Ljubljana-Kamnik.) Kakor smo že sporočili, dal je ministerski predsednik kot minister notranjih stvari na podlagi najvišjega pooblaščenja in v dogovoru s sodeležnimi ministerstvi gg. baronu Lazariniju in Alojziju Prašnikarju dovoljenje za ustanovitev delniške družbe s sedežem na Dunaji. Delniška glavica v znesku 906.700 gld. bode razdeljena na 9067 delnic po 100 gld., in sicer 3000 prioritetnih delnic lit. A v znesku 300.000 gld., 2667 prioritetnih delnic lit. B v znesku 266.700 gld. in 3400 glavniskih delnic v znesku 340.000 gld. Država prevzame 2000 in dežela Kranjska 700 delnic.

(Hripa v Istri) je, kakor se nam poroča, silno huda in nevarna. Po nekaterih krajih je pomrlo mnogo ljudi za to boleznijo. Tem huje je bilo, ker so za hripo bolehal tudi mnogi duhovniki, trije celo umrli, in sicer gg. župniki: Rošić pri sv. Ivanu, Jakomin v Tinjanu, Pelhan v Kastelinu. Bog daj kmalu bolj zdravo vreme.

(Slovenskega kluba na Dunaji) prihodnji večer bode v soboto dné 8. t. m. čital bode g. Höningmann „Zanimivosti iz dušavnega življenja gluho-nemcev.“ Lokal: Rest. „zur Kugel“, I. am Hof. Začetek ob 8. uri. Uljudno so povabljeni vsi dunajski Slovenci.

(Imenovanje.) Pravosodni minister je imenoval notarskega kandidata dr. H. Bullo-ta v Kopru in K. Čibeja v Gorici notarjema, prvega s sedežem v Ajdovščini, drugega v Komnu.

(Škof Strossmayer) pojde v Rim, kakor poročajo listi, da se povodom centenarija papeža Gregorija Velikega osebno pokloni sv. očetu.

(Razpisana) je nadučiteljska služba v Št. Vidu nad Ljubljano. Plače 600 gld., doklade 100 gld. in stanovanje. Prošnje do 6. aprila.

Telegrami.

Celovec, 6. marca. Katol.-polit. in gospodarsko društvo za koroške Slovence ustanovljeno. Vdeležba mnogobrojna. Navzočih preko sto zastopnikov, večinoma kmetov, iz vseh dolin slovenske Koroške. Nepopisna navdušenost. Živela vsestranska zavednost!

Berolin, 6. marca. Pri dineju brandenburškega deželnega zbora je cesar naglašal ozko zvezo med Brandenburžani in Hohenzollernci ter rekel: „Kdor je z menoj, temu sem hvaležen; kdor je proti meni, proti temu se bodem vedel braniti; ako nas kdo napade, stala mi bode na strani velika in hrabra armada.“

Dunaj, 5. marca. Na berolinski konferenci o varstvu delavcev bodeta Avstrijo zastopala obrtni nadzornik Migerka in poročevalec v ministerstvu, pl. Weigelsperg.

Dunaj, 6. marca. Trgovinski minister je odgovoril na interpelacijo dr. Krausa in tovarišev gledé na vdeležbo Avstrije pri berolinski konferenci: Vlada je obljubila vdeležbo pri konferenci, ki se snide dné 15. marca. Švicarska vlada je naznanila, da sedaj ne skliče konference, h kateri bi bila tudi Avstrija poslala zastopnike. Dalje je odgovoril na neko interpelacijo, da bode vlada pomnožila prometna sredstva državnih železnic in zboljšala transport.

Dunaj, 6. marca. Šolska komisija gospodske zbornice snide se v kratkem, kakor poroča „Vaterland“, da nadaljuje posvetovanja.

Dunaj, 6. marca. V državnem zboru so grof Coronini in tovariši nasvetovali postavo, ki naj bi določevala slučaje, v katerih je treba v državnem zboru dvetretjinske večine. Na interpelacijo poslanca dr. Steinwender-ja o družbi „Anglo-Austrian Printing and Publishing Union limited“ je odgovoril grof Taaffe, da sta obljubila on in trgovinski minister angleškemu kapitalistom, ki nameravajo ustanoviti delniško družbo za papirnico, tiskarne in založništva v Avstriji, da bodeta v obče pospeševala njihove koristi toda le v okvirju cesarske naredbe z dne 29. novembra 1865. Tega Taaffe in Bacquechem nista mogla odreči, ker vlada more le pozdravljati nalaganje tujega kapitala v Avstriji. Družba pa še ni prosila dovoljenja za poslovanje v Avstriji, torej Taaffe ni imel povoda natančneje o tem poizvedavati. Vlada bode skrbela, da ne bodo državne koristi trpele škode. Da pa zlorabijo ministerska imena, to se ni prvič in se je tudi drugod zgodilo. (Veselost.) To pa ministerstvu ne more dati povoda, da bi odstopilo od postavne meje. (Živahna pohvala.)

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	termomera po Celziju			
7. u. zjut.	732.6	—9.4	sl. zapad	jasno	
2. u. pop.	727.3	—2.6	sr. szap.		0.00
9. u. zveč.	727.2	—7.6	sl. vzh.	oblačno	
Srednja temperatura —6.5° za —9.0° pod normalom.					

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)
6. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	87 gld. 40 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ „ 16% „	87 „ 65 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 90 „
Papirna renta, davka prosta	101 „ 80 „
Akcije avstr.-ogorske banke	924 „ — „
Kreditne akcije	312 „ 75 „
London	119 „ 30 „
Srebro	— „ — „
Francoški napoleond.	9 „ 43 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 60 „
Nemške marke	58 „ 27 1/2 „

Ignacij Pintar,

podobar in zlatar

v Semiču na Dolenjskem,

priporoča se najtopleje prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom za napravo

altarjev, tabernakeljnov, križevih potov in drugih cerkvenih reči, ki spadajo v podobarsko in zlatarsko stroko, kakor tudi za popravljanje in marmorovanje starih altarjev itd. — Izdelujem tudi podobice za sobe iz mavca (gipsa) po najboljših modelih in v raznih velikostih. Delam lično, trajno in kolikor mogoče po nizki ceni. Za obilno naročbo se priporočam z dobrimi spričevali od gg. župnikov. (3—1)

Tuji.

4. marca.

Pri **Stona**: Brunet, Goldhauer, Weiss z Dunaja. — Šepetavc, trgovski pomočnik, iz Idrije. — Berman, potovalec, iz Budimpešte. — pl. Motony iz Bistriče. — vitez pl. Tonello iz Trsta.

Pri **Mateu**: baron Schönbberger iz Kranja. — Senica, potovalec, iz Celja. — Meller iz Trsta. — Seemen, uradnik, iz Loža.

Zahvala.

Med boleznijo in povodom smrti naše preljubne in nepozabne soproge, oziroma hčere in sestre, gospe

Marije Zamida

dobili smo toliko dokazov odkritosrčnega sožalja, da je naša dolžnost, na tem, na mnogobrojni vdeležbi pri pogrebu in darovalnem mnogih lepih vencev izreči najglobejšo zahvalo.

LJUBLJANA, dné 5. marca 1890.

(1)

Žalujoči ostali.

(20—1)

Karola Gianija zalogo umetaljne vezanine in tkanine priporočata

Fellinger & Hassinger

velečastiti duhovščini kakor:

bandera, baldahine, mašne plašče, dalmatike, pluviale, velume monštrance, kelihe, kadilnice, altarne svetilnice, svete kipe, križeva pota, božje grobe, cerkvene lestence od stekla in medí, vsakovrstne oblike in zloga. Na zahtevanje pošiljajo se paramenti na ogled. Skoro 100 let imajoči sloveč obstanek naše ustanovitve jamči zanesljivost naše trdnice. Ilustrovane cenike pošiljava brezplačno in franko.

Cenike pošiljam zastonj in franko.

IVAN JAX
v Ljubljani.

Velika zaloga šivalnih strojev.

(20—18)

Ivan Kregar,

izdelovalec cerkvenega orodja in posode
Rimska cesta št. 11, Ljubljana.

naznanja prečast. duhovščini in sl. občinstvu, da je otvoril

pasarsko delalnico

ter se priporoča v izdelovanje najraznovrstnejšega cerkvenega orodja, kakor: monštrano, oltorjev, kelihov, tabernakeljnov, svečnikov, lestencev (lustrov) itd., katero obljubi izvršiti po najnovejši obliki, po poslanih vzorcih ali lastnem načrtu pošteno, lično, trpežno in po najnižji ceni.

Sprejemlje tudi staro orodje v popravo in prenovljenje, posrebuje in pozlatuje v ognji. (18)

Ilustrovani ceniki so zastonj in franko na razpolago.

Koverta s firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizke ceni.

Univ. med.

D^R. EDVARD GLOBOČNIK

deželni okrožni zdravnik

v Cerkljah.

(3—2)